

Anarhistička biblioteka

Anti-Copyright

Religijska kuga

Johann Most

Johann Most
Religijska kuga
1883

[http://www.anarhizam.hr/teorija-i-praksa/
64-johann-most-religijska-kuga](http://www.anarhizam.hr/teorija-i-praksa/64-johann-most-religijska-kuga)

Prvo izdanje: Johann Most, Die Gottespest, 1883. Prijevod:
Socijalistička đaćka grupa „Oslobođenje” (1911). Srpsko-hrvatsko
izdanje: Johan Most, Religijska kuga i drugi spisi (str. 9-27), Liber
– CLS, Beograd, 2005.

anarhisticka-biblioteka.net

1883

predstavljate okov za sreću i slobodu čovječanstva! Boga su izmislili vrlo prepređeni religijski šarlatani i održavaju ga sredstvima koja tiraniziraju i zastrašuju ljude. Ali on je skoro nestao od kako je utvrđeno razumom da ne postoji, a prevarene mase, rasrdene zato što su tako dugo vučene za nos, ispjevale su popovima ovakve stihove:

“O, bože neka si proklet, jer mi ti se molimo na čiči trpeći glad; mi smo se molili, nadali smo se tebi, a ti umjesto nagrade od nas napravi budale, gorko nas prevari i ismija!”

Nadajmo se da se mase neće još dugo zavaravati i biti predmet podsmijeha i da će doći dan kada će raspeće i svece baciti u vatru, putire i kovčežice pretvoriti u korisne sudove, crkve – u dvorane za koncerte, pozornice i skupove, a u slučaju da se za ovo ne mogu upotrebiti, neka se pretvore u štale za konje.

Nadajmo se da će doći dan kada narod opamećen neće trpjeti gadna popovska prenemaganja.

Ako se na ovaj način djeluje brzo i energično, plod će biti vidljiv kad bukne socijalna revolucija koja se bliži, to jest, u trenutku kada bude spremljen nož za popovske suučesnike: birokrate, kapitaliste i kraljeve, i kada će država, kao i crkva potpuno biti zbrisana sa kugle zemaljske!

Od svih psihičkih bolesti koje su se sistematski uvukle u čovječji mozak, religijska kuga svakako je najstrašnija.

Kako sve ima svoju povijest, tako ni ova zaraza nije bez svoje; samo je zaista velika šteta što njeno izlaganje neće biti baš najprijetnije.

Stari Zeus i Jupiter su bili vrlo pristojne osobnosti, da kažemo, čak dosta produhovljene, u usporedbi sa “svetom Trojicom”, potomcima rodoslovnog stabla dobroga Boga, koji nimalo ne zaostaju za prvima po svireposti i brutalnosti.

Uostalom, nećemo trošiti svoje vrijeme uzalud na umirovljene i zbačene bogove, jer oni sada više ne prouzrokuju nikakvu štetu, naprotiv, beskompromisno ćemo kritizirati tvorce kiše i lijepog vremena i teroriste pakla.

Kršćani imaju Trojicu, dok su se njihovi preci Židovi zadovoljavali samo jednim božanstvom; a oni zajedno čine vrlo zabavno društvo. Stari i Novi zavjet su za njih izvor svekolike mudrosti. A, ako neko hoće upoznati ove svete spise i slatko im se nasmijati, trebao bi ih i pročitati.

Ispitajmo, čisto povijesno, ova božanstva i vidjeti ćemo da je to sasvim dovoljno kako bi dobili sliku cjeline. Evo, dakle, te priče ukratko:

U početku bog stvori nebo i Zemlju. On se prvobitno nalazio usred ništavila, i zbilja je bila žalosna situacija za jedno božanstvo da tu čami. I, kako njegova zabava bješe stvaranje svjetova ni od čega, on stvori nebo i Zemlju, kao što mađioničar vadi jaja ili talire iz rukava. Poslije stvori i Sunce, i Mjesec i zvijezde.

Neki heretici, koji se zovu astronomi, odavno su dokazali da Zemlja nije, niti je ikada bila, centar svemira, kao i da nije postajala prije Sunca oko koga se okreće. Već uvelike svaki školarac zna da je Sunce zvijezda, da je Zemlja jedan od njegovih satelita, a da je Mjesec i Zemljin i Sunčev pratilac. On također zna da Zemlja u svemiru ne igra neku važnu ulogu, budući da je samo zrnce prašine u prostoru.

Ali, zašto bi se Bog zamario astronomijom? On radi što hoće i ruga se nauci i logici. Zbog toga je prvo stvorio Zemlju, zatim svijetlost, pa tek onda Sunce. I Hotentot sigurno zna da svijetlost bez Sunca ne može postojati, ali Bog – hm – Bog nije Hotentot.

Pogledajmo dalje: do ove točke “stvaranje” bješe sasvim uspješno, ali kao da je nešto nedostajalo – sve stvari su djelovale pomalo beživotno. Tvorac je, pak, želio zabavljati se, pa konačno stvori čovjeka. Samo sada je odstupio od metode koju je prethodno primjenjivao. Umjesto stvaranja pomoću proste zapovijesti “neka bude...”, on se dade na posao: prvo uze parče ilovače, i načini od nje “po svome liku” čovjeka i udahnu u njega svoj dah. Kako je bog svemoguć, pravedan, dobar, jednom riječju prava savršenost, uvidje da je usamljenom Adamu (tako bješe nazvao svoj proizvod) vrijeme strašno dugo i (možda prisjećajući se kako njemu samom bješe u ništavilu) stvori mu ženu – divnu Evu. Jamačno mu iskustvo bješe pokazalo da je za jednog boga takav rad – da gnječi ilovaču – dosta nečist, pa zbog toga sada to učini na drugačiji način. Možda je i više puta pokušavao, no o tome nema ni riječi u Bibliji: svaka njegova zamisao uvijek je bila okrunjena uspjehom. On izvadi jedno rebro Adamovo i pretvori ga u trenu u malu lijepu ženicu, u trenu – kažem, jer brzina nije čarolija za boga. Povijest ne govori da li rebro Adamovo bješe zamijenjeno drugim ili se je morao zadovoljiti onim koja mu bjehu ostala.

Moderne prirodne nauke su utvrdile da su sve životinje i biljke morale preći put od nekoliko miliona godina kako bi se razvile od jednostavnih ćelija do svojih sadašnjih oblika. Osim toga, one su dokazale da je čovjek postao tek dugim i neprestanim razvojem najsavršeniji proizvod, a da prije nekoliko hiljada godina ne samo da nije znao govoriti i da je u komunikaciji bio nalik životinji, nego vodi porijeklo upravo od životinja vrlo niskog stupnja.

Prema tome prirodna povijest žigoše boga sa njegovim “stvaranjem” čovjeka kao smiješnog hvalisavca; ali od toga nema koristi. Bog ne trpi šale! Bilo da su njegove priče naučne ili ne, on zapovijeda da se u njih vjeruje, inače će vas poslati đavolu (vlastitom

diviti, čiju bi mudrost i dobrotu trebali hvaliti, pravdu odobravati, a zapovijesti vršiti.

Ovo carstvo je svijet, ovaj gospodar je bog, njegovi su ministri popovi, a ljudi su podanici. Da, lijepe li zemlje! Bog kršćana je zaista jedan poseban bog. Mi smo ga prozreli: on krši obećanja, on prosi-pa kugu i bolesti na ljude da bi ih uništio. Bog koji stvara ljude po svojoj slici, a koji međutim ne preuzima odgovornost za zlo, koji vidi da sva njegova djela, koja bjehu dobra, sada ne vrijede ništa, koji kažnjava cijeli ljudski rod samo zbog toga što su dva prva stvora jela zabranjen plod. Bog, koji je tako slab da ga vara jedan đavo, i tako surov kao nijedan zemaljski tiranin. Takav je bog židovsko-kršćanske mitologije. Stvorio je navodno ljude savršene, a nije bio u stanju da ih sačuva od grijeha. Stvorio je đavola, a nema moći da jednog radnika natjera da religiju prizna kao vrlo mudru stvar. Za religiju on je “svemoguć” jer je osudio milione nevinih, a zatim istrijebio sve ljude osim nekoliko, koji stvoriše poslije rasu goru od prve. Napravio je nebo za budale koje vjeruju u evanđelje, a pakao za pametne ljude koji ovo smatraju lažnom knjigom.

To je bog koji je sam sebe stvorio pomoću svetog duha; on sam je bio posrednik između sebe samog i ljudi; prezren i uvrijeđen od svojih neprijatelja dao je da se prikuje na križ kao slijepi miš na gredu kakve šupe, a zatim je dopustio da ga zakopaju i ponovo ožive iz mrtvih i ponovo se popeo na prijestolje božanski i sjeo s desne strane svoga oca, to jest pokraj samog sebe (!!!) da sudi živima i mrtvima dokle god bude života. Kada se sve to uzme u obzir, to nije bog, već jedan nebeski šarlatan. To je grozan tiranin, čija je krvava djela zabilježila povijest, jer je i ona također religija nasilja. Bježi što dalje od nas mitologijo kršćanska. Bježi što dalje od nas bože koga su popovi pronašli, i kojima si potreban jer bi bez tebe brzo propali sa svojom krvavom vjerom. Dalje od nas i ti svirepo Trojstvo, sastavljeno od oca-zločinca, sina koji je rođen natprirodnim putem, i svetoga duha – bludnika. Bježite od nas vi nečasne sjenke koje ponižavate ljude do stupnja ropstva i širite laži o mukama ovog i radosti onog svijeta! Dalje i vi zatucani svetim ludilom, jer

pravila, a svako moralističko pravdanje njegovog postojanja još je besmislenije.

Postoji jedno veliko carstvo kojim upravlja jedan gospodar (to carstvo je ovaj svijet u kome živimo) čiji je posao da unese pometnju u glave svojih podanika. Taj gospodar hoće da bude ljubljen, poznat i poštovan, ali se nikada ne pokazuje. Pokorni narodi znaju samo za ideje svog nevidljivog suverena, dok su o njegovim zakonima i karakteru obaviješteni od njegovih ministara koji i sami priznaju da je njegova volja neobjašnjiva, a njegove namjere i zamisli nepojmljive. Naredbe i zakoni koji se smatraju dužnostima, sasvim su zamršeni. Ovo su rebusi koji se niti mogu razumjeti, niti podanici mogu pogoditi njihovo značenje, ali trebaju biti po njima školovani.

Zakoni monarhije negiraju potrebu za objašnjenjem i zato oni koji ih tumače, nikad nisu u međusobnom suglasju; sve što govore o svom gospodaru pokriveno je kaosom kontradikcija. Oni ne izgovaraju nijednu riječ koja nije izmišljena i očigledna laž. Govori se da su njegove zapovijesti najveće dobro, a nema čovjeka koji se ne tuži na njih. Govori se da su mudre i jasne, a sve u njegovoj administraciji opire se zdravom razumu. Slavi se njegova pravda, a najveći dio njegovih podanika obično je u bijedi. Kaže se da je on prijatelj reda, a u njegovoj državi vladaju zbrka i raspuštenost. Sve se navodno događa po njegovoj volji, ali događaji rijetko kad slijede njegove prvobitne planove. Vidi sve unaprijed, a ne zna što će se dogoditi. Ne dopušta da ga nekažnjeno vrijeđaju, a sam vrijeđa svakoga. Divi se svome znanju i savršenstvu svojih djela, a ona su neuspješna i kratkog vijeka. On stvara, uništava, popravlja ono što je učinio i nikad nije zadovoljan svojim proizvodom.

On od svega što je stvorio zahtjeva da ga slavi; čak i ako nije postigao cilj, želi biti hvaljen u svemu i svuda. On radi samo za blagostanje svojih podanika, ali većina živi u potpunoj neimaštini.

Oni koje navodno pomaže, većinom su nezadovoljni svojom sudbinom. Svi se podižu protiv gospodara, čijoj bi uzvišenosti trebali se

konkurentu), koji je vrlo neprijatan. Jer u paklu ne vladaju samo plač i škrgut zuba, već tamo bukti i vječiti oganj, a jedan neumorni crv vas nagriza i vi osjećate sumpor i smolu. Dakle, bestjelesni čovjek u paklu navodno doživljava mnoge neudobnosti. Njegovo meso koga nema biva pečeno, zubi kojih nema cvokoću; on plače bez očiju i pluća, crv grize njegove kosti davno pretvorene u prašinu; on bez nosa udiše miris sumpora i to sve vječito! Đavolska priča! Uostalom bog, kako sam reče u svojoj kronici – Bibliji – jednoj vrsti autobiografije, jeste preko svake mjere ćudljiv i željan osvete; reklo bi se, despot nad despotima.

Čim je stvorio Adama i Evu, kojima je trebao vladati, taj osvjetnik odmah izdade jedan zakonik sa sljedećim paragrafom: "Strogo je zabranjeno jesti plod drveta saznanja." Od tada je svaki tiranin sa krunom ili bez nje, nametao istu ovu zapovijest narodu.

Ali Adam i Eva se ne pokoriše i odmah bjehu prognani (kao prosti socijalisti) i osuđeni da sa svojim potomcima rade najteže poslove. Štoviše, Evi bjehu oduzeta prava i sada postade sluškinja Adamova, kome je morala da se pokorava. Osim toga, oni su bili pod nadzorom visoke božanske policije. Zacijelo ni Lemana nije otišao tako daleko u svom despotizmu, ali nije li bog njegov starješina?

Božja svirepost prema ljudima, međutim, nije poslužila svrsi; naprotiv, ljudi su ga sve više ljutili, što su se više množili. Može se zamisliti brzina tog razmnožavanja kada čitamo povijest o Kainu i Abelu. Kain najprije ubi Abela, pa ode u jednu stranu zemlju i – oženi se! Dobri bog nam ne kaže gdje je ta strana zemlja i odakle je ta žena što, uostalom, nije nikakvo čudo jer u ono vrijeme bog bješe zaboravan zbog prezauletosti drugim poslovima.

Najzad se čaša prelila, te bog odluči da vodom satre ljudski rod. Izabra samo jedan par za posljednji pokušaj. Nažalost, on više nije bio sretne ruke usprkos svojoj premudrosti, jer Noa, starješina preživjelih, pokaza se kao velika pijandura obuzeta svojim kćerima. Što je moglo dobro izaći iz takve porodice?

Ljudski rod se ponovo razmnoži i nastadoše "siroti grešnici". Dobri bog je pucao od božanskog gnjeva kada je video da sve vrste

njegovih kazni, kao na primjer uništenje gradova vatrom i sumporom, ništa ne pomažu. Tada odluči da istrijebi sav taj ološ, ali jedan vrlo čudnovat događaj promijeni njegovo mišljenje te on odluči da ovo popravi čovjekoljubljem.

Jednoga dana dođe nekakav “sveti duh”. I nitko ne znade odakle je došao. Pisac Biblije (tj. bog) rekao je da je on sam sveti duh. Prema tome mi imamo posla sa jednim bogom u dva lica. Ovaj sveti duh uze oblik goluba i upozna se sa jednom nepoznatom ženom zvanom Marija. U momentu blagog izlivanja on je sakri svojom sjenkom, i gle, ona svijetu rodi sina ostavši, kako piše Biblija, potpuno nevina. Bog se tada nazva bog-otac, jednako uvjeravajući da on nije samo isto što i sveti duh, nego i sin. Što znači da otac u stvari bješe vlastiti sin, sin vlastiti otac i, štoviše, obojica bjehu sveti duh! Tako postade “Sveta Trojica”.

A sada, siroti ljudski razume dobro se pripremi, jer ono što sada sledi moglo bi i konja oboriti.

Mi znamo da je bog otac riješio, istrijebiti ljudski rod. Tada sin (koji je bio vlastiti otac) uze na sebe obavezu da umiri svoga oca (koji bješe u isto vrijeme i sin) i pusti da ga razapnu oni koje htjede da spasi od istrebljenja. Ova sinovljeva žrtva (koji je isto što i otac) toliko se dopala ocu, da je objavio opću amnestiju koja je još i danas na snazi.

Ovo je “povijesni” dio tzv. “svetog pisma”. U njemu je koncentracija besmislica i gluposti toliko velika da oni koji ga zbog svoje imbecilnosti konzumiraju, boluju od napada najluđih halucinacija. Pogledajmo sada dogmu o nagradi i kazni čovječjoj na drugom svijetu. Odavno je nauka dokazala da duša ne može postojati nezavisno od tijela. (Napomena; nauka na tom području je veoma nategnuta) Ono što religijski šarlatani nazivaju dušom – nije ništa drugo do dio mozga koji prima utiske od čulnih organa, a ovaj proces nužno prestaje sa tjelesnom smrću. Ali zakleti neprijatelji čovječjeg razuma bave se rezultatima naučnih oglada samo u onoj mjeri koliko je potrebno da bi spriječili da istina dopre do narodnih masa.

skupovima gdje se rješavaju narodni interesi, ubacimo neku aluziju na boga i religiju. Isto tako privatno vlasništvo i njen oružani čuvar – država, moraju biti ukinuti u socijalnoj revoluciji – ono što je van revolucije, prirodno je da je reakcionarno – zbog toga ni za religiju nema mjesta u njoj. Religijsko brbljanje među radnicima je također opasno.

Svako tko propovijeda religiju, može biti samo budala ili lupež. Ove dvije vrste ljudi neće postići svoj cilj jedino ako je nepokolebljivo uvjerenje njihovih protivnika. Oportunistička politika u ovom slučaju ne samo da je zlo, već je pravi zločin. Ako radnici dopuste popovima da se miješaju u njihove poslove, ne samo da će biti prevareni – već će još biti izdani i prodani. Isto tako je logično da proletarijat koji se bori protiv kapitalizma teži uništenju njegovog mehanizma – države, a isto tako i sistematskom uništenju religije, odnosno crkve, jer se bez svega toga on nikada ne može osloboditi. Navesti ćemo nekoliko pitanja za koja nam se čini da mogu izliječiti budale – to jest one koji su zaglupljeni religijom:

Ako Bog želi da ga poznaju i poštuju, zašto se ne pokaže?

Ako je tako dobar kao što kažu svećenici, zašto ga se onda treba bojati ?

Ako sve zna, zašto mu dosađujemo našim privatnim poslovima i molitvama ?

Ako je na svakom mjestu, zašto mu zidaju crkve?

Ako je pravedan, zašto kažnjava ljude koje je sam stvorio sa mnogim slabostima?

Ako su ljudi dobri samo zahvaljujući božjoj milosti, zbog čega ih on na onom svijetu nagrađuje?

Ako je svemoćan, zašto dopušta da hule na njega?

Ako je nepojmljiv, zašto nam pričaju o njemu?

Ako je poznavanje boga potrebno, zašto ostaje skriven? itd., itd..

Pred ovakvim pitanjima vjernik ostaje zabezeknut. Ali svaki inteligentan čovjek mora priznati da ne postoji nikakav dokaz o postojanju boga. Štoviše, nema nikakve potrebe za božanstvom. Jedan bog unutar ili izvan prirode nije nikakva nužnost, kad se znaju ova

Istina je da ove kreature ne mogu obavljati svoj zanat sada kao nekada i zato se oni trude da uđu u obitelj i da tamo utječu na žene, otimaju djecu i zloupotrebljavaju škole za svoje sramne ciljeve. Njihovo licemjerstvo se čak prije povećalo no smanjilo. Pošto su shvatili da slobodna štampa ne može iščeznuti, oni su postepeno uspjeli da je podčine.

Jedna stara poslovice kaže: "Gdje jednom pop prođe, tu više deset godina trava ne raste", a to znači da kad se neki čovjek nalazi u popovskim kandžama, onda njegov mozak postaje nesposoban misliti, njegova inteligencija prestaje funkcionirati i pauci tamo tkaju svoje mreže. Tada je sličan brljivoj ovci.

Nesretnici koji se nalaze u takvom položaju izgubili su životni cilj, a još je žalosnije što se oni pokazuju kao protivnici znanja i svjetlosti, revolucije i slobode. Zbog svoje glupe zatucanosti uvijek su spremni pomagati novim tiranima čovječanstva. Dakle, liječiti ove bolesnike, ne samo da je korisno za njih, već se time može ukloniti crv koji glode narod, a koga je neophodno uništiti. A to treba učiniti ako se želi da zemlja bude dom ljudi, a ne teren za igru đavola i bogova, kao što je do sada bila.

Stoga istjerajmo iz mozga religijsku kugu i dolje sa popovima! Oni često imaju običaj reći: "cilj opravdava sredstvo". Lijepo! Poslužimo se i mi ovim receptom. Naš cilj je oslobođenje čovječanstva od sveg ropstva, od društvenog jarma, od okova političke tiranije i izlazak iz religijskog mraka. Sva sredstva za ispunjavanje ovog najvećeg zadatka trebaju biti dozvoljena istinskim prijateljima čovječanstva i trebaju se upotrebljavati u svakoj zgodnoj prilici.

Svaki čovjek koji je protivnik religije, nemaran je u svojim zadacima ukoliko svakodnevno i svakog trenutka ne čini ono što ubija religiju. Svaki će čovjek biti slobodan od religije čim popovština bude potpuno uništena. Zato rat, svuda rat do istrebljenja ove crne rase. Pobunimo narod protiv razvratnika i vratimo vid zaslijepljenima! Upotrijebimo svako oružje za ovaj cilj: ismijavajmo besmislice i neka svuda gori naša buktinja znanja – a ovo neće ostati bez posljedica. Naš najlakši zadatak je da u svakoj prilici, a posebno na

Zbog toga svećenici propovijedaju vječni život duše. A teško njoj u drugom svijetu ako se tijelo, u kome je stanovala, nije pokoravalo božanskim zakonima. Jer ovi nas ljudi uvjeravaju da je bog "predobar", "svepravedan", ali uz to i veliki sitničar koga zanimaju i najmanje pogreške koje zapisuje u svoju bilježnicu (kakva savršena kontrola i računovodstvo?!). Osim toga, on je ponekad i komičan u svojim željama. Čujte dalje:

On zahtjeva da se novorođena djeca krste hladnom vodom u njegovu čast (mada su izložena prehladi); uživa u vrlo čudnovatom zadovoljstvu da sluša blejanje vjernih ovaca iz crkvenih torova ili da mu najprivrženiji sljedbenici upućuju molitve za sve vrste mogućih i nemogućih stvari; dok se on miješa u krvave ratove dopuštajući da ga pobjednici slave i obožavaju kao "boga ratova".

On se veoma rasrdi kada neki katolik jede meso u petak ili ne ide pobožno na ispovijed. Razjari se također ako je neki protestant zaboravio da ukloni kosti svetaca, sliku Bogorodice i druge svetinje koje su propisane u katoličkoj crkvi, ili ako ma koji vjernik ne putuje bar jednom godišnje na sveto mjesto i tamo mu se iskrivljenih leđa i sklopljenih ruku ne moli. Kada takav čovjek umre, neosjetljivi žandar, dobri bog, mu kao kaznu odredi udarce batine i biča, da trpi sva mučenja zakona i progonstva, da osjeća kao svi koji su osuđeni na smrt, da iskusi bolove od tiranina mučitelja, koji njemu samom izgledaju kao prijatno golicanje.

Ovaj dobri bog u svojoj životinjskoj svireposti, nadmašuje sve najgadnije stvari na Zemlji. Njegova tamnica se zove pakao, njegov dželat je Sotona, a njegove su kazne vječne. Ali za lake pogreške i pod uvjetom da je grešnik katolik, daje pomilovanje poslije jednog boravljenja u "čistilištu duše", koje se razlikuje od pakla kao što se kod Prusa razlikuje zatvor od "prisilne kuće". Iako i u čistilištu gori vatrica, ipak, s obzirom na relativno kratko boravljenje, disciplina nije suviše stroga. Za počinioce smrtnih grijehova kazna je bila pakao a ne čistilište. U njih spadaju i oni koji vrše huljenje boga riječju, mišlju i pisanjem. Bog ne samo da ne trpi slobodnu štampu i riječ, već zabranjuje i proganja još neizgovorene misli koje bi

mu mogle biti neprijatne. Vi, zatucani despoti i tirani svih zemalja, ovim ste nadmašeni! Dakle ovaj bog je najveće strašilo koje se može zamisliti. Njegovo ponašanje utoliko je gnusnije ako se uzme u obzir da je cijeli svijet, a posebno čovječanstvo, reguliran svemogućim božanskim providjenjem. On zlostavlja ljude za djela čiji je sam poticatelj! Zemaljski tirani iz prošlosti i sadašnjosti puno su bolji kad se usporede sa ovim čudovištem! Ali, ako bog i dopusti čovjeku da živi i sretno umre u skladu sa njegovim zakonima, on ga još gore muči, zato što je obećani raj pakleniji od samog pakla. Tamo ne postoje nikakve želje i svi su navodno zadovoljni. Ali bez žudnje i potreba nema ni nagrade, pa je boravak na nebu bez prave radosti. Neprekidno se mora razmišljati o bogu; sviraju se uvijek iste melodije na istim harfama; neprestano se pjevaju himne, i čovjek jednostavno ne zna čime bi ispunio vrijeme koga ima na pretek. To je dosada najvišeg stupnja. Boravljenje u usamljenoj pećini je sasvim sigurno puno bolje. Bogataši i posjednici koji imaju raj na zemlji sa podsmijehom ponavljaju Hajneove stihove:

“Raj ostavljamo pticama, anđelima i glupacima”.

A upravo su bogataši i posjednici ti koji njeguju božanski idiotizam i religioznu zatucanost. Zapravo, to je sastavni dio njihovog poslovanja. Za klasu eksploatatora – buržoaziju – od životne je važnosti da narod bude zaglupljen religijom. Njena moć se uvećava ili smanjuje u proporciji sa religijskim ludilom.

Što se više čovjek drži za religiju, više vjeruje. Što više vjeruje, manje zna. Što manje zna, gluplji je. Što je gluplji, lakše se vlada nad njim. Što se lakše vlada nad njim, lakše se eksploatira. Što se više eksploatira, bogatija je i moćnija vladajuća klasa. Što je bogatija i moćnija vladajuća klasa, čvršći je njen stisak oko guše naroda.

Ova logika je bila poznata tiranima svih vremena; stoga se oni udružuju s popovima. Povremene čarke između ovih neprijatelja čovječanstva su male porodične svađe da bi se utvrdilo pravo prvenstva. Svaki pop vrlo dobro zna da je njegova karijera okončana bez bogataške kese. Bogataši i posjednici su svjesni da čovjek neće više dopustiti da se vlada nad njim i da ga eksploatiraju, čim uvidi

da gavranovi (popovi) malo vjeruju u crkvu kojoj pripadaju, a više se staraju da u glave masa uliju ideju da je Zemlja dolina suza i da ih prisile da vjeruju u njihovu vlast, mameći ih obećanjem sretnog života na drugom svijetu.

Vindhorst, jezuita najvišeg stepena, rekao je jednoga dana dosta otvoreno, u žestini govorničkog zanosa, što zapravo ovi svjetski lupeži i šarlatani misle: “Kada se vjera ugasi u narodu, on neće više moći podnositi bijedu i pobuniti će se.”

Ova je fraza jasna, i treba raditi na tome da radnici shvate njenu suštinu. Ali, nažalost, mnogi od njih su toliko obuzeti pobožnošću da i ako čuju ove stvari, ipak ih ne razumiju. Stoga nije čudno što se popovi, bolje reći crni žandari despotizma, trude da upotrebe svu svoju moć protiv opadanja interesiranja za religiju, mada se, opće je poznato, oni previjaju od smijeha među sobom na račun onih kojima, za dobru nagradu, propovijedaju.

Tokom prošlih stoljeća ovi poremećeni mozgovi su vladali masama pomoću terora, bez koga bi religijska zatucanost odavno pala. Tamnice i lanci, otrov i bodeži, vješala i mač, zasjede i mučka ubojstva, sve u ime Boga i Pravde, eto to su sredstva koja su upotrebljavana za održanje ove gluposti, koja će biti samo mrlja u povijesti čovječanstva. Hiljade ljudi je bačeno na lomače u ime Boga, samo zato što su se usudili da posumnjaju u sadržaj Biblije. Milioni su bili, za vrijeme dugih ratova, primorani ginuti, dok su branitelji vjere kugom pustošili zemlju koju su ostavljali za sobom, nakon što su je već sasvim opljačkali i spalili, samo da bi nametnuli svoju religiju. Najgora mučenja su izmislili popovi i njihovi pomoćnici da bi vratili u okrilje crkve one koji se nisu bojali boga. (Npr. inkvizicija nije smjela proliti mučenicima krv pa su im kidali komade mesa užarenim klijestima)

Zločincem se smatra svako tko osakati ruku ili nogu svoga bližnjeg. Kako će se onda zvati onaj tko ispire mozak bližnjem i koji, kada ovaj to neće trpjeti, baca njegovo tijelo u vatru sa najsvirepijom surovošću?